

CUMHURİYET HALK PARTİSİ BAKLIYAT RAPORU

“Yozgat Tarımına Sahip Çıkıyoruz”

YOZGAT BULUŞMASI
19 AĞUSTOS 2017

CHP, NOHUT ve MERCİMEĞE SAHİP ÇIKIYOR-YOZGAT BULUŞMASI

Türk aile sofralarının vazgeçilmez ürünlerinden olan nohut, kuru fasulye ve mercimek gibi bakliyatlar önemli bir protein kaynağıdır. Çeşitli nedenlerle hayvansal proteine ulaşamayanlar için baklagiller günlük beslenmede yaşamsal öneme sahiptir. Bakliyatlar, havanın serbest azotunu toprağa bağlayarak verim kapasitesini artırır, kimyevi gübre kullanımını azaltır.

AKP'nin uyguladığı tutarsız tarım politikaları nedeniyle ciddi anlamda pahalı hale gelen bakliyatlar, yüksek protein kaynağı olan ancak yüksek fiyat nedeniyle bu gıdalara ulaşamayan bir halk kitlesini beraberinde getirmiştir. AKP öncesi, dar gelirli halk kesimlerinin vazgeçilmez besin maddesi olan bakliyatlar uygulanan niteliksiz tarım politikaları nedeniyle artık zengin ailelerinin sofralarında görünür olmuştur.

Özetle bakliyatlar, insan ve hayvan beslenmesi, diğer yandan çevrenin korunması açısından yaşamsal bir öneme sahiptir. Türkiye, baklagillerin gen merkezi olarak kabul edilen, Güneydoğu Anadolu ile Doğu Akdeniz Bölgelerimizi de içine alan ve "Verimli Hilal" olarak adlandırılan coğrafyanın önemli bir parçasıdır. Türkiye coğrafyasının önemli bir bölümü bakliyat tarımına uygun olmasına rağmen AKP'nin tarım politikaları sayesinde Türkiye, tüm bakliyat ürünlerini artık ithal eder bir konuma gelmiştir. Artık menşei Türkiye olan mercimek bulabilmek neredeyse olanaksız hale gelmiştir.

Çok değil bundan yaklaşık 15-20 yıl önce Dünya bakliyat üretiminde ve ticaretinde ilk sıralarda yer alan Türkiye 1980'lerin ortalarında uygulamaya konan ve nadas alanlarının daraltılmasını hedefleyen politika çerçevesinde özellikle kurak ve yarı kurak alanlarda son derece rahat yetiştirilebilen nohut ve mercimek tarımını yaygınlaştırılmış, bu kapsamda TMO alımla görevlendirilmişti. Sonuçta mercimek üretimi 1988 yılında 1 milyon 40 bin tona, nohut üretimi 1990 yılında 860 bin tona ulaşmıştı. Nüfusumuz her geçen yıl artarken, 1990 ortalarında uygulamaya konan istikrar ve tasarruf politikaları sonucunda, 2016 yılı ile karşılaştırıldığında mercimek üretimimiz yaklaşık % 70, nohut üretimimiz ise yaklaşık % 50 oranında gerilemiştir. Sonuçta Türkiye, her iki üründe de net bir ithalatçı duruma düşmüştür.

1980'lerin ortalarında Türkiye'nin nohutta Dünya 1.si, yeşil mercimekte net ihracatçı bir üretici ülke yapmada en büyük katkı Yozgat ilinden sağlanmıştır. Yozgat o dönemde yeşil mercimek üretiminde Türkiye 1.si olmuştur. Günümüzde ise Yozgat çiftçisi AKP politikaları sayesinde yeşil mercimek ve nohut üretiminden vazgeçmiştir. Hatta Yozgat artık göç vermektedir. Bu nedenle CHP olarak "Nohut ve Mercimek Üretimine Sahip Çıkıyoruz" toplantısını konunun tüm taraflarıyla görüşerek Yozgat'ta düzenledik. Çünkü, Türkiye'nin üretebileceği ürünleri ithal etmesini istemeyen bir CHP her zaman çiftçinin yanında olacaktır. Geçmiş yıllarda olduğu gibi Yozgat'ı ve bu coğrafyayı, bakliyat üretim merkezi olarak planlamaktayız.

CHP iktidarında üreten kazanacak, Yozgatlı üretecek, Yozgat kazanacak. Üreten köylü yeniden milletin efendisi olacak.

Kemal KILIÇDAROĞLU
CHP Genel Başkanı

TÜRKİYE'NİN BAKLIYATLARDAKİ DURUMU ve CHP'NİN ÇÖZÜMLERİ

Protein, vitamin ve mineral madde kaynağı açısından çok zengin olmasından ötürü bakliyatlar, insan beslenmesinde önemli bir yer tutmaktadır. Bileşiminde % 18-31,6 oranında protein bulunan yemeklik dane baklagiller (fasulye, mercimek, nohut vb.) insanın günlük alması gereken protein miktarını karşılayan en önemli bitkisel kaynaklı besinlerin başında gelmektedir.

Ülkemizdeki duruma bakıldığında, bakliyat tüketiminin, insan beslenmesinde önemli bitkisel kaynaklı gıda maddelerinden olduğu görülmektedir. Çünkü Türkiye'de tahıllardan sonra en çok baklagillerin tarımı yapılmaktadır. Bunun en büyük nedeni ise Türkiye topraklarının bakliyat tarımına uygun olmasıdır. Ancak arazi ve iklimin uygun olması, istenilen düzeyde üretim için yeterli olamamaktadır. Türkiye, bakliyatlarda 1990'lı yılların ilk yarısına kadar net ihracatçı iken

günümüzde maalesef ithalatçı ülkeler arasına girmiş, bu da bu ürünlerin tüketimine yansımıştır. Bundan dolayı kişi başına düşen bakliyat tüketim miktarında da son yıllarda azalmalar görülmektedir.

Türkiye, bakliyalarda 1980'lerden önce üretimde kendine yeterli bir ülke konumundaydı. Özellikle 1980'lerden sonra uygulanan akılcı tarım politikaları sayesinde (il bazında uygulanan kırsal kalkınma projeleri, Nadas Alanlarının Daraltılması Araştırma ve Yayım Projesi ve ikinci ürün projeleri) baklagil üretimi artmıştır. Bu artışlarla Türkiye baklagillerde kendine yeterli bir konumdan net ihracatçı bir konuma gelmiş, 1997 yılında Türkiye dünya mercimek üretiminde % 20'nin üzerindeki payıyla ilk sırayı alırken, nohut üretiminde ise yaklaşık %10'luk payıyla Hindistan'ın ardından ikinci sırada yer almıştır. Halbuki günümüzde Türkiye nohut, fasulye ve mercimek ithalatçısı ülkeler arasında ilk sıralarda gelmektedir.

Bütün bu üretim azalmaları Türkiye'nin baklagillerdeki üretim politikasını değiştirdiği 5 Nisan 1994 kararları sonucu olmuştur. Bu tarihte açıklanan "Ekonomik İstikrar Önlemleri" neticesinde tarımsal desteklemeler 4 ürün grubu ile (tahıllar, şekerpancarı, tütün ve haşhaş) sınırlandırılmıştır. Baklagiller bu tarihten sonra fiyat yoluyla desteklenmemiştir. Bakliyat ürün alımlarının ve pazarlamanın bir bölümü Güneydoğubirlik gibi bir tarım satış kooperatifi birliği ve TMO eliyle yapılmakta iken ve TMO bu ürünlerin piyasalarını düzenlerken bu tarihten sonra bakliyat alımları özel sektör aracılığıyla yapılmaya başlamıştır. TMO ve kooperatifler alım yaptıkları yıllarda direkt ihracat işlemi gerçekleştirdikleri gibi ihracatçıya da ürün satabilmektedirler. Ancak 90'lı yılların ikinci yarısından itibaren TMO ve kooperatiflerin bakliyat pazarlamasındaki etkinlikleri oldukça azalmıştır. TMO ve kooperatiflerin etkinliklerinin azalmasıyla üreticiler kendi ürettikleri kuru

fasulye, nohut ve mercimeği kendileri pazarlamak zorunda kalmışlar, çoğu zaman aracılar ürünleri düşük fiyatlarla alıp toptancılara yüksek fiyatlarla satmışlardır.

Türkiye 1980'li yılların ikinci yansından itibaren bakliyalarda net ihracatçı bir konuma ulaşınca özellikle Mersin'de bu işin dış ticareti de gelişmiş, Dünya fiyatları Mersin'de belirlenmeye başlamıştır. Dünya ülkelerine yine bir süre Türk bakliyatları bu ihracatçılar kanalıyla satılmaya devam etmiştir. Ancak özellikle AKP'li yıllarla birlikte uygulanan yanlış tarım politikalarının da etkisiyle bakliyatların üretimi de azalmış ve ihracat özellikle yeşil mercimekte ithalata dönüşmüştür. AKP'li yıllarla birlikte üretimin azalması nedeniyle yaşanan rekor eksikliği ile ithal ve yerli fiyatların spekülasyon hareketlere serbestçe açık olması nedeniyle bakliyat fiyatlarında aşırı fiyat dalgalanmaları yaşanmaktadır. Örneğin 2016/2017 periyodu ele alındığında, fiyatı bir önceki yıla göre en çok artan ürünler kuru fasulye ve nohut olmuştur. Örneğin 2016'da 5-6 TL olan nohut Haziran 2017'de 10 TL, 7-8 TL olan kuru fasulye 12-13 TL'dan satılmaktadır.

Türkiye bakliyalarda tutarlı ve bilinçli üretim ve pazarlama politikalarını yeniden uygulamaya başlarsa bu ürünlerde 1980'li yılların ikinci yarısından 1990'lı yılların ikinci yansına kadarki yaklaşık 10 yıllık sürede dünya

pazarlarına hakim olduğu konuma yeniden gelebilecektir. Aksi takdirde nüfusunun halen % 20'sinin tarımda olduğu ve dönem dönem bir tarım ülkesi olduğunu ifade ettiği bir ülke olan Türkiye kuru fasulye, nohut ve mercimek ithal etmeye devam edecektir. Geleneksel damak zevkimiz yerli ürünlerden ithal ürünlere kayacaktır.

Türkiye AKP'li yıllarda kendi topraklarında rahatlıkla yetişebilecek olan nohut, kuru fasulye ve mercimek için toplam 2,7 milyar \$ döviz ağırlıklı olarak Kanada olmak üzere Cezayir, Fas, Çin, Kazakistan çiftçisine ödemiştir.

Türkiye'nin her alanda büyümesinin motor gücü tarım ve tarıma dayalı sanayidir. Döviz harcamalarının azaltılması, Türkiye'nin elindeki dövizini dışarıya kaptırmaması için tarımsal üretim çok önemlidir. Tarımsal üretimi artırarak, ithalatı düşürerek dışarıya döviz aktarımı azaltılabilir. Petrolde, elektronikte, bazı yüksek teknoloji gerektiren temel makine ve kimya ürünlerinde ithalatı dolayısıyla döviz belki kısalmazsınız. Ama tarımda üretim yaparak bir çok kalemden döviz çıkışını önleyebiliriz. Türkiye'nin böyle bir potansiyeli ve gücü vardır. Birçok somut örnek verebiliriz. Marmara, İç Anadolu bölgelerinde ciddi bir üretim planlamasıyla yağlı tohumlu bitkilerin ithalatı azaltılabilir ve yılda 3-4 milyar \$ döviz çıkışı önlenir. Yine İç Anadolu bölgesinde nohut, fasulye ve mercimek üretimi desteklenerek yılda 400-500 milyon \$'lık tasarruf yapılabilir. Meralara su ve gübre götürülerek üretim planlamasıyla yılda 1 milyar \$'ı aşan kırmızı et ve hayvan ithalatı önlenir. Örnekleri çoğaltabiliriz.

CHP olarak temeli üretim olan bilimsel içerikli bir bakliyat politikası uygulamak temel hedefimizdir. CHP iktidarında, nadas alanlarını çok iyi kullanan ve özellikle Anadolu'daki göçe bir ölçüde çare olabilecek ve insanlarımızı sağlıklı bir şekilde besleyebileceğimiz bakliyatların üretiminde ısrar edilecektir.

AKP hükümetinin uyguladığı politikaların tersine tüm ürünlerde olduğu gibi bakliyatların üretiminde de destekler arttırılacak, Türkiye'nin ÜRETEN ve HAKÇA BÖLÜŞEN BİR ÜLKE olması hedefine ulaşılabilecektir. Kısacası CHP iktidarında ÜRETEN KÖYLÜ YENİDEN MİLLETİN EFENDİSİ OLACAKTIR.

NOHUT, KURU FASULYE ve MERCİMEK ÜRETİMİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

NOHUT

1980'lerin başında nohut ekim alanları 2,5 milyon dekar iken NAD projesi sayesinde 7-8,5 milyon dekarlara kadar çıkmıştır.

Yine 1980'lerin başında 250 bin tonlarda olan nohut üretimi 850 bin tonlara kadar çıkmıştır. AKP'li yıllarda ise uygulanan niteliksiz tarım politikaları neticesinde ekim alanlarında ve üretimde düşüş başlamıştır. Ekim alanları neredeyse 1980'lerin seviyesine gelmiş, üretim ise 450 bin tonlara gerilemiştir.

AKP'li yılların başında (2003) sadece yaklaşık 23 bin \$ karşılığı 41 ton nohut ithalatı yapılmış iken, 2016 yılı bu rakam 40 milyon \$'ları aşarak 30 bin tonları aşmıştır.

AKP'li yıllarda sadece nohut ithalatı için 305 milyon \$ bedel ödenmiştir.

AKP'nin uyguladığı niteliksiz tarım politikası sayesinde 1980'de kişi başına 3,8 kg nohut tüketilirken bu rakam 1990'da 7,9 kg'a çıkmış 2017'de ise 5,4 kg'a gerilemiştir.

YEŞİL MERCİMEK

1980'lerin başında yeşil mercimek ekim alanları 400-450 bin dekar iken NAD projesi sayesinde 2,5 milyon dekarlara kadar çıkmıştır.

Yine 1980'lerin başında 50 bin tondarda olan yeşil mercimek üretimi 200 bin

tonlara kadar çıkmıştır. AKP'li

yıllarda ise uygulanan niteliksiz

tarım politikaları neticesinde ekim

alanlarında ve üretimde düşüş

başlamıştır. Ekim alanları

neredeyse 1980'lerin seviyesine

gelmiş, üretim ise 20 bin tonlara

gerilemiştir.

AKP'li yılların başında (2003) sadece yaklaşık 957 bin \$ karşılığı 1900 ton yeşil mercimek ithalatı yapılmış iken, 2016 yılı bu rakam 21 milyon \$'ları aşarak 30 bin tonları aşmıştır.

AKP'li yıllarda sadece yeşil mercimek ithalatı için 231 milyon \$ bedel ödenmiştir.

AKP'nin uyguladığı niteliksiz tarım politikası sayesinde 1980'de kişi başına 1,8 kg mercimek tüketilirken bu rakam 1990'da 9,9 kg'a çıkmış 2017'de ise 0,5 kg'a gerilemiştir.

KURU FASULYE

1980'lerin başında kuru fasulye ekim alanları 1,1 milyon dekar iken kuru fasulye'de NAD projesinin kısmen uygulanması sayesinde 1,8 milyon dekarlar görülmüştür.

Yine 1980'lerin başında 165 bin tonlarda olan kuru fasulye üretimi 250 bin tonlara

kadar çıkmıştır. AKP'li yıllarda ise uygulanan niteliksiz tarım politikaları neticesinde ekim alanlarında ve üretimde düşüş başlamıştır. Ekim alanları neredeyse 1980'lerin seviyesinin de altına düşmüş, üretim ise 220 bin tonlarda seyretmiştir.

AKP'li yılların başında (2003) sadece yaklaşık 3 milyon \$ karşılığı 6 bin ton kuru

fasulye ithalatı yapılmış iken, 2016 yılı bu rakam 50 milyon \$'ları aşarak 50 bin tonları aşmıştır.

AKP'li yıllarda sadece kuru fasulye ithalatı için 510 milyon \$ bedel ödenmiştir.

AKP'nin uyguladığı niteliksiz tarım politikası sayesinde 1980'de kişi başına 3,3 kg nohut tüketilirken bu rakam 1990'da 3,4 kg'a çıkmış 2017'de ise 3 kg'a gerilemiştir.

KIRMIZI MERCİMEK

1980'lerin başında yeşil mercimek ekim alanları 4-4,5 milyon dekar iken kısmen NAD projesi sayesinde 6-7milyon dekarlara kadar çıkmıştır.

Yine 1980'lerin başında 300 bin tondarda olan kırmızı mercimek üretimi 570 bin tonlara kadar çıkmıştır. AKP'li yıllarda ise uygulanan niteliksiz tarım politikaları neticesinde ekim alanlarında ve üretimde düşüş başlamıştır. Ekim alanları neredeyse 1980'lerin seviyesine gelmiş, üretim ise 340 bin tonlara gerilemiştir.

AKP'li yılların başında (2003) sadece yaklaşık 15 bin \$ karşılığı 35 ton kırmızı mercimek ithalatı yapılmış iken, 2016 yılı bu rakam 250 milyon \$'ları aşarak 300 bin tonları aşmıştır.

AKP'li yıllarda sadece kırmızı mercimek ithalatı için 1 milyar 665 milyon \$ bedel ödenmiştir. Her ne kadar kırmızı mercimekte ciddi bir ihracat bulunmasına rağmen ithalat için bu bedel ödenmiştir.

AKP'nin uyguladığı niteliksiz tarım politikası sayesinde 1980'de kişi başına 1,8 kg kırmızı mercimek tüketilirken bu rakam 1990'da 9,9 kg'a çıkmış 2017'de ise 5 kg'a gerilemiştir.

CHP GENEL BAŞKANI KEMAL KILIÇDAROĞLU'NUN KONUŐMASI

ÇalıŐtayımızda toplam 14 arkadaşımız konuştu. Sorunları bizzat yaşadığınız için, hem sorunları dile getirdiniz hem de bu sorunların nasıl çözümlenmesi gerektiğini bazı arkadaşlarımız dile getirdi.

Şimdi ben Şu siyasetçi Şöyle yaptı, Şu iktidar böyle yaptı demiyorum. Bunun bir getirisi yok. Biz bu ölkede hep birlikte nasıl kazanırız, hep birlikte itibarımız nasıl artar, biz nasıl üretiriz, nasıl kazanırız, nasıl huzur içinde hep birlikte yaşarız biz buna bakıyoruz. Devlet ve hükümet denilen iki kavram var. Devlet bakidir, hükümet ise geçicidir. Millet oy verir, hükümet olunur, oy vermez hükümet olunmaz. Oyu alan hükümet görev yapar. Millet oy vermez hükümetin görevi biter. Ama hiçbir hükümet Devlet olmak istemez. Devletin ayrı bir yapısı vardır. Devletin Valisi vardır, Devletin büyükelçisi vardır, nüfus memuru vardır, tapu memuru vardır. Devlet dediğimiz kavram budur.

Bir toplum ne yapmalı nasıl üretmeli, nasıl kazanmalı, bu nasıl yapılır? Bunun Dünyada bilinen tek yolu var. Bazı arkadaşlarım dile getirdi. Planlama. Eğer sağlıklı ve tutarlı bir planlama yaparsanız herkes kazanır. Almanya'yı düşünün. Almanya ne diyor. Bir sokakta iki berber dükkkanı açılmasına izin vermem diyor, üçüncü berbere izin vermem. BeŐ berbere izin vermem. Niçin hepsi iflas edecek de onun için. Biz planlamayı 1960 yılında kurduk. Şu anda planlama teşkilatımız yok. Kapatıldı. O nedenle çiftçi arkadaşlarımız diyorlar, planlama yapalım. Neyi ekeceğiz neyi üreteceğiz. Bir yıl önceden fiyatlar belli olsun ki biz ona göre neyi ekeceğimizi bilelim. Bunun yolu planlamadır. Planlama olursa bunların hiçbirisi olmaz.

Ben size bir örnek vereyim. Hollanda'dan bir örnek vereyim. Çok sık veririm bu örneği. Hollanda Konya'dan küçüktür. Tarım ürünü ihracatı ne kadar? 2016 yılında toplam 85 milyar avro. Konya'dan küçük, Hollanda. Türkiye ne kadar 17.1 milyar avro. Hollanda tarım ihracatı Türkiye'nin 5 katından fazla. Bu 85 milyar avro'ya 9 milyar avroluk tarım makinaları ihracatı var bu dahil değil.

Şimdi Hollanda'nın 5 büyük tarım ürünü ihracatına bakalım. Süs bitkileri 8.1 milyar avro, Dünya birincisi, Konya'dan küçük Hollanda Dünya birincisi. Et ihracatı 8 milyar avro, Dünya dördüncüsü, Süt ve süt ürünleri ihracatı 7.7 milyar avro, Dünya üçüncüsü, Sebze ihracatı 6 milyar avro, Dünya birincisi, Sıvı, katı yağlarda 4.9 milyar avro Dünya dördüncüsü Konya'dan küçük Hollanda. Nasıl yapıyorlar? Planlama. Kim, nerede, ne yapacak, hepsini biliyorlar, kime hangi fiyatı veriyorlar hepsini biliyorlar. Nereye ihracat yapacaklar, hepsini biliyorlar. Bunu planlayacak olan Devletin kendisidir. Biz neden Devlette liyakat diyoruz. Liyakat bunun için. Neyi nasıl yapacağını bilen kişiyi Devlette önemli yere getireceksin ki alanı ile ilgili konuları planlayabilsin. Bir arkadaşım Ziraat Mühendislerinden bahsetmişti. Yeterli eğitimleri verilmiyor demişti. Doğrudur. Şu anda 33 tane Ziraat Fakültemiz var. Ziraat Fakülteleri her yıl 4 bin mezun veriyor. Şu an açıkta olan, arayan 40 bin ziraat mühendisi. Çoğunun durumunu da arkadaşım söyledi. Toprağı hiç görmemiş, ne nasıl ekilir hiç bilmiyor.

Üniversite kurmakla üniversite olmuyor arkadaşlar. Üniversite farklı bir şeydir. Tabela olarak üniversite dersiniz ama orası üniversite değildir. Bu farklı bir şeydir. Şimdi Türkiye ile ilgili, Türkiye'nin tarımı ile ilgili çok büyük oyun oynanıyor. Çünkü Türkiye nüfusu bütün bu tarım ürünü ihraç eden ülkelere cazip geliyor. 80 milyon nüfus var. Onlara tarım ürünü satarsam iyi kazanç elde ederim diyorlar. Bakın Nişasta Bazlı Şeker. Avrupa'da bazı ülkeler bu şekerin kullanılmasını yasaklıyorlar. Yasak, obezite yapıyor çünkü, şeker hastalığı yapıyor. Bizim ülkemizde nişasta bazlı şeker % 15 tüketim izni var. Denetleme yok. Şekerpancarımız var, toprağımız var, fabrikamız var, herşeyimiz var. Üstelik şekerpancarından elde edilen herşey sadece şekerde değil hayvancılıkta da kullanılıyor. Bununla ilgili olarak Amerika'da başkan devreye giriyor. Cargill yasası çıkartılıyor. En büyük mücadeleyi de biz yaptık. Kanun çıkardılar Anayasa Mahkemesine gittik. Kararname çıkardılar, yargıya gittik. Biz iptal ettirdik, her seferinde, iptal ettirdik ama fabrikanın inşaatı büyüdü, başladı ve devam etti. Kimse itiraz etmedi. Şekerpancarı üreticileri de itiraz etmedi. Ama siyasetçiler geleceği görmek zorunda. Bu bizi mahvedecek demek zorundayız.

Şimdi hep beraber ağlıyoruz bu neden böyle oldu diye. Bizim geleceği iyi görme ve planlama görevimiz var. Sizler kanaat önderisiniz arkadaşlar. Sayın Başkanlardan birisi söyledi, Yozgat'ta nüfus sürekli düşüyor diye. Benim Yozgat'a bu 6.gelişim. Doğru, devamlı nüfus azalıyor Yozgat'ta. Niçin burada kazanamayınca başka yere gidiyorlar.

Biz eğer kendi ülkemizde iyi bir planlama yaparsak, iyi bir politika uygularsak biz sadece kendi ülkemizi değil aynı zamanda Dünyayı da besleriz. Siyasete girmeden önce bana deselerdi ki Türkiye saman ithal edecek bende öyle şey olur mu derdim. Ortadoğu'yu besleyen Türkiye bugün hayvan ithal ediyor.

Mercimeğin ana kaynağı, anayurdu Yozgat. Yani kokulu mercimeğin ana yurdu Yozgat. Şimdi nasıl oluyor da mercimek ithal ediyoruz ve buradaki çiftçi para kazanamıyor. Hep şunu söylerim bazen kendi ayağımıza kurşun sıkıyoruz. Biliyoruz ama o kadar hala aynı hataları yapıyoruz. Oy veriyoruz hata yapıyorlar ama yine onların arkasından gidiyoruz. Öyle olunca Türkiye'de tarımı çökertmek istiyorlar. Bunu bir kere herkes böyle bilsin. Yabancı ülkeler, 80 milyonu biz besleyeceğiz diyorlar. Başkan ne güzel bir örnek verdi. Atatürk, Cumhuriyeti kurmadan önce tohum nasıl üretilecek bunu araştırdı. Tohumculuk Enstitüsünü kuruyor. Ölmeden önce Toprak Mahsulleri Ofisini kuruyor, ölmeden önce Fiskobirliği kuruyor, Tarış'ı kuruyor. Niye kuruluyor bunlar. Hani çiftçi, köylü milletin efendisiydi. Ne oldu bu efendiye. Nasıl bu hale getirildi ve kim bu hale getirdi. Kabahat çiftçide mi hayır, köylü de mi hayır? Kabahat kimde, ülkeyi yönetenlerde arkadaşlar. Kabahatı ülkeyi yönetenlerde bulacağız.

Genel olarak ana kusur kimde? Ana kusur onları iktidara getirenlerde. Biz bu gerçek üzerinden düşünmek zorundayız. Benim sizden isteğim önyargılarımızdan kurtulalım. Emin olun biz yakın tarihimizi bilmiyoruz. Cumhuriyetin nasıl kurulduğunu bilmek zorundayız. Cumhuriyet kurulduğunda toplu iğne bile üretmiyorduk. Tekalif-i Milliye emirleri vardı, biliyorsunuz değil mi? Cepheye gidilecek, askerin ayağında çarık bile yok. Kimisi buğday verir, kimisi arpa verir, kimisi yemek verir. Kimisi asker elbisesi, kimisi çorap verir. Bunlarla cepheye gidilmiş ve savaşa gidilmiştir. Kim ne verdiyse hepsinin listesi yapılmıştır ve kim ne verdiyse hepsinin bedeli savaştan sonra tek tek ödenmiştir. Cumhuriyet böyle kuruldu. Cumhuriyet kurulduğu zaman parasını basacak banka yoktu. Osmanlı'nın parasını yabancı bankalar bastı. Osmanlı'nın bankası yoktu. Biz kendi paramızı ne zaman bastık. 1930 yılında. Türkiye Cumhuriyetinde ilk kez para, milli para kendi milli bankamız tarafından 1930'da basıldı. Atatürkçülük de bize yanlış öğretildi. O da çok yanlış öğretildi. Atatürkçülüğün iki ana eksenini vardır. Bunlardan birincisi, özgürlük ve bağımsızlık benim karakterimdir, bayrağımın altında ben hür yaşarım, hür yaşamak istiyorum. İkincisi, savaş meydanlarında kazanılan zaferler ekonomik zaferlerle taçlandırılmazsa bağımsızlığını koruyamazsın. O zaman ne yapacağız. Üreteceğiz. Üreteceğiz arkadaşlar.

Tarım, bütün dünyada stratejik sektördür. En stratejik sektördür. İnsanı besleyeceksin, işte o kadar. Tarımı desteklemeyen dünyada hiçbir ülke yoktur. Belki çoğunuz böyle bilmiyordunuz. Sanki bizim ülkemizde toprak yok, gittiler Sudan'dan 780 bin dönüm arazi kiraladılar. Devlet yaptı bunu. 780 dönüm arazi kiraladı, orada Türkiye'de ne varsa orada ekiliyor. Şunu düşünün? Bir devlet kendi çiftçisi ile rekabet eder mi? Orada üreteceksin Türkiye'ye getireceksin. Ama burada var. Arkadaşım Fransa'dan örnek verdi. Şekerpancarı üretiliyor, çiftçi asla mağdur edilmiyor. Üretilen şekerin bir kısmı bağış olarak yoksul ülkelere gönderiliyor. Bizde verelim niye vermiyoruz. Müslüman dünyası aç ve yoksul, neden vermiyoruz. Buğdayını da ver, şekerini de ver, etini de ver, Türkiye'nin itibarıdır bu. Şimdi bizim düşünme zamanımızdır arkadaşlar, önyargılarımızdan arınma zamanımızdır arkadaşlar. Lafla milliyetçilik olmuyor arkadaşlar. Milliyetçiliğin özünde üretiyorsan, satıyorsan, onurunla geziyorsan bunun adı milliyetçiliktir, bitti o kadar. Bayrağın var sahip çıkıyorsun. Üretiyorsun kim üretiyor, çiftçin üretiyor, alın teri döküyor, sanayicin üretiyor.

Milliyetçilik budur arkadaşlar. Kendi ülkeme, kendi toprağıma kendi çiftçime, kendi müteahhidime sahip çıkacağım. Herkes üretecek. Bazen yurtdışına gidiyoruz diyorlar ki, şu binayı bir Türk yaptı. Gurur duyuyoruz arkadaşlar. Bizden birisi çıkmış bunu yapmış diyoruz, seviniyoruz. Çok çalışkan bir ülkemiz. Tuttuğunu koparan insanlarımız var, ama önümüzdeki en büyük engel siyaset. En büyük eksik. Sayın Başkan güzel bir şey söyledi asla umutsuz değilim dedi. Evet arkadaşlar asla umutsuz değiliz. Türkiye geleceğı çok parlak olan bir ülke.

Kendi standartlarımızı büyütürsek olmayacak bir şey yoktur. Tarım var, fındıkta dünyada 1 numarayız. İtalyanlar şimdi Karadeniz'de fındık bahçeleri satın alıyor. Fındık bahçelerinin işçileri şimdi İtalyan patronlarının yanında işçi olarak çalışacak. Dünyada 1 numarayız fındık fiyatını biz belirlemiyoruz. Başkaları belirliyor. Çok ama çok düşünmemiz lazım. Hepimizin ortak görevi budur. Bir arkadaşım söylemişti. Ülkücüler, solcular fabrika yapıyordu diye. Sağ sol kavramları 18.yüzyılın kavramları. 21. Yüzyıldayız. 18. Yüzyılın kavramları ile dünya yönetilemez. Dünya değişti, hepimiz değiştik. Çocuklarımız 21.yüzyılın dünyasına daha farklı pencereden bakacaklar. Bütün dünyanın yaptığını bizde yapacağız. Tek konu vardır. Ülkemizin menfaati. Kendi ülkenizin çıkarları doğrultusunda her şeyi inşa edeceksiniz. Tarımı, sanayiye, eğitimi, dış politikayı da iç politikayı da, maliyeyi de, teşvikleri de. Hepsini bir halkalar zinciri gibidir. İç içe geçmiştir. Planlama çok önemlidir. 100 yıl sonrasını planlıyorlar. 200 yıl sonrasını planlıyorlar, bizi yönetenler yarını planlayamıyorlar. Bizi günlük politikalarla yönetiyorlar.

Bizi yönetenler şekerpancarında taban fiyat açıkladı, sonra yanlış oldu. Yanlışlık oldu, bir yıl sonrasını açıkladık dediler. Yanlışlık falan yok arkadaşlar, bu yönetememek, hepimiz kazanabiliriz. Türkiye'deki doğal güzellik, doğal bereket, iklim hiçbir yerde yok. Eksik olan dürüst ve namuslu siyaset anlayışıdır. Şimdi değerli arkadaşlarım bir-iki konuya daha değinelim sonra bitirelim. Birkaç ayrıntılı konu daha var onları not aldım ancak burada yeni öğrendim. Örneğin sıfır faizli kredi diyorsunuz ancak kullanılan kredi % 57'ye varan faizlere çıkıyor. Yozgat'ta 100 ton/gün kapasiteli süt fabrikasının işletilmesi lazım. Hem de bu fabrikanın çok düşük bir bedelle sizlere verilmesi lazım. Emin olun bu çok güzel olur. Biz CHP olarak şöyle bir politika izledik. Ege'de sıkıntılar vardı. Bir belediye başkanımız süt üreticileri ile oturdu bir protokol yaptı. 0-6 yaş grubundaki tüm ailelere her sabah 2 şişe süt bırakılacak. Hem üretici kazanıyor, hem aileler kazanıyor hem de Belediyemiz hizmet vermiş oluyor. Örneğin Burdur Belediyemiz üreticilerle anlaşma yaptı, peynir üretti ürettiği peyniri yoksul ailelere dağıttı. Herkes hayatından memnun oldu, bu tip uygulamalar her yerde yapılabilir.

Ülkeyi ayakta tarım tutuyor denildi, doğrudur. Bizde zaten tarımın stratejik olduğunu söylüyoruz. Şekerpancarı üretimini bitirmek istiyorlar ve şeker fabrikalarını kapatmak istiyorlar. Nişasta bazlı şekeri bütün ülkeye yaymak istiyorlar, doğrudur. Ben şahsen evime Nişasta bazlı şeker içeren ürünleri satın almıyorum. Yabancı bir ülkenin firmasını zenginleştirmek istemiyorum. Çünkü bu ülkenin insanı kazanmalı ki, herkes kazansın.

Tarım alanlarının toplulaştırılması gerekir. Ziraat Odalarının yeni bir kanuna kavuşturulması gerekir, doğrudur. Tarım kanunu TBMM'den geçti. Çiftçiye verilecek destek belirlendi. Tarım kanununun 21.maddesi çok açık ve net, çiftçiye verilecek destek Gayri safi milli hasılanın % 1'inden az olmaz diyor, ancak iktidar bunu vermiyor. Ziraat Odalarının buna dava açması gerekir. Kanun var çünkü. Kimse cesaret edip de böyle bir dava açmıyor. Biz niye mazotu KDV ve ÖTV'siz vereceğiz diyoruz. Mümkün müdür? Evet mümkündür. Kanun var çünkü. Asgari ücret bizim girişimlerimiz sonucu arttı. Yapamazsınız dediler, şu anda bizim bütün Belediyelerimizde asgari ücret net 1500 TL. Bütün mesele budur. Parayı kimin için harçayacaksınız. Hepimiz vergi ödüyoruz. Doğan çocuk vergi öder, bez alırsınız vergi ödersiniz, emzik alırsınız vergi ödersiniz.

Bu vergiler nereye gider, hazineye gider. Soru şudur? Bu paralar nereye ve kim için harcanıyor. Sorumuz budur. Benden vergi alıyorsun nereye harcıyorsun? Eğer üreticiye, üretere lehine harcanırsa işler yoluna girer. Planlama başka bir boyuttur. Dünyada söz sahibi olmak için ne üreteceksiniz? Katma değeri yüksek ürün üreteceksiniz. Hepimizin cep telefonu var, isterseniz 10 tır makine halısı üretin ve yurtdışına gönderin, başka ülke de bir çanta cep telefonu üretip göndersin kim daha kazançlı. O nedenle katma değeri yüksek ürün üretmek gerekli. Devletin teşvik politikası bunun üzerine kurulmalı. Fındık ihraç edeceğine fındığı işle öyle ihraç et. Çikolata fabrikasını sen kur, sonra sen ihraç et. Dünyaya sen sat, marka yarat, teşvik et. Marka sözcüğünü de ilk defa Turgut Özal dillendirmişti. Allah rahmet etsin.

Tarımın çok sorunu var. Yakıt, gübre, ilaç, kaliteli tohum sorunu, destek sorunu, işçi bulamıyorum sorunu, doğru o sorun da var. Hollanda nasıl yapıyorsa biz de yapabiliriz. Kaliteli ürün üretebiliriz. Teşvikleri bu bağlamda yönlendirirsek başarılı oluruz.

Ben asla gelecekte umutsuz değilim. Asla değilim. Bu ülkenin insanı emin olun Dünyada saygınlık kazanır, üretimiyle saygınlık kazanır, her zaman bir çare üretir. Bu ülkenin insanı tarih yazar, bölgesinde saygınlık kazanır. Ordusuyla, üniversitesiyle, bürokrasiyle. Zaman zaman bize yönelik eleştiriler de var. CHP'ye yönelik eleştiriler de var. CHP her zaman eleştirir ama hiçbir zaman çözüm getirmez. Size samimi olarak söylüyorum. Türkiye'nin çözülemeyecek hiçbir sorunu yoktur. Önemli olan parayı nereye ne zaman nasıl harcayacağınızı bileceksiniz. Maliye Bakanlığında uzun yıllar çalıştım, vergi nasıl toplanır, nereye harcanır çok iyi bilirim. Emin olun bütün hayatım bunlarla geçti. Biz zengin bir ülkeyiz, söylendiği gibi fakir bir ülke değiliz. Her şeyimiz var. Paramız var, toprağımız var, güneşimiz var. Her şeyimiz var. Helva yapacaklara ihtiyacımız var. İşin özü buradadır.

Her kuruşun hesabını millete verecek bir siyaset anlayışına ihtiyacımız var. Ben siyaseti zenginleşme aracı olarak asla görmedim. Öyle bir şey bana nasip de olmasın. Siyaset, halka hizmet etme aracıdır. Bunu yaparsanız zaten Türkiye zenginleşir.

CHP, NOHUT ve MERCİMEĞE SAHİP ÇIKIYOR TOPLANTISINA KATILAN TARIM BİLEŞENLERİ

Kurum Adına Katılan Yetkili	Kurum Adı
İsmail AÇIKGÖZ	Yozgat Ziraat Odası Başkanı
Veli ÇELİK	Yozgat Sorgunlu bir çiftçi
Ercan KOCAMAZ	Yozgat Süt Üreticileri Birliği Temsilcisi
Aydın ÇİL	Yozgat Aydıncık ilçesi Sakızlık köyünden bir çiftçi
Abdullah KARAKOÇOĞLU	Üretici
Kamuran ASLAN	Yerköy Sulama Birliği Başkanı
Avni ÖNEROĞLU	Boğazlıyan Sulama Birliği Başkanı
Mehmet AKTAŞ	Boğazlıyan Ticaret Borsası
Metin ÖZİŞİK	Yozgat Sanayi Ticaret Odası Başkanı
İlhami BAKICI	Yozgat Şoförler Odası Başkanı
Tahir DEMİREL	Yozgat Makine Mühendisleri Odası Başkanı
Süleyman ÇATALYÜREK	Yozgat Eski Ziraat Odası Başkanı

Ersoy Ersoy	Yozgat Esenli Sulama Birliği Başkanı
Osman KARACA	Yozgat İnceçayır Köyü Dernek Başkanı
Naci TÜRKER	şefaattli Paşa köy Sulama Birliği Başkanı
Osman HAKANKİRACI	Yozgat Gazeteciler Cemiyeti Başkanı
Mehmet SAYGI	Yozgat Sanayi İşadamları Dernek Başkanı
Osman BARIş	Yozgat Esenli Eski Sulama Birliği Başkanı
şerafettin YAZAN	ekerek Ziraat Odası Yönetim Kurulu �yesi
Yusuf şAHİNER	şefaattli Paşa Köyü (�retici)
Selahi YILDIZ	Yozgat Tekkeyenicesi köyü (�retici)
Ali AYIK	Boğazlıyan Ticaret Borsa Başkanı
Öcal ÖCALAN	Boğazlıyan Ticaret Odası Başkanı
Zinnuri ESER	Boğazlıyan (�retici)
Yaşar DOğAN	Aydıncık Bakliyat (�retici)
Ender TAFLIOğLU	Yenifakılı Ziraat Odası Başkanı
Durak K�SE	şefaattli Esnaflarından (�retici)
Sadık KARABULUT	Yozgat Kaşkışla Köyü Muhtarı
Avni HAKKI�MEROğLU	Boğazlıyan Sulama Birliği Başkanı

NOHUT ve MERCİMEK TOPLANTISINA KATILAN BİLEŞENLERİN GÖRÜŞLERİ

İsmail AÇIKGÖZ (Yozgat Ziraat Odası Başkanı)	Güneydoğu illeri buğdayını 1050 TL/ton'dan sattı. Biz 800 TL'ye sattık. Toprak Mahsulleri Ofisinin alım politikası hiç iyi değil. Çiftçi borçlarını ödeyemeyecek. Hasat zamanı ithalat olmaz. Düve kesmek istiyoruz, kesemiyoruz. 1 litre süt 90 kuruş. Maliyetler çok yüksek. Destekler amacına ulaşmıyor. Sözleşmeli hayvancılık modeline geçilmeli.
Veli ÇELİK (Çiftçi)	Bakliyata ara verdik, çünkü para etmiyordu. Tohumunu 8-9 TL'ye aldık ama 3-4 TL'den ürünü aldılar. Piyasa tamamen tüccarın elinde. Piyasada Devlet yok. Çiftçiler borç içinde. ÇKS kayıtları sorunlu. Kiralama yapıyoruz. Tarlalar hisseli olduğu için kiralama için destek alamıyoruz. Tarım sigortaları çok sorunlu kolaylaştırılmalı. Verilen destekler çiftçiye yetmiyor.
Ercan KOCAMAZ (Yozgat Süt Üreticileri Birliği Temsilcisi)	Yemde KDV yok, kaldırıldı, sütte % 8 KDV var. Süt 1 TL. Sertifikalı tohumluk kullanımı zorunlu. Yem süttten pahalı.
Aydın ÇİL (Üretici)	İthal mercimek tohumu ekiliyor. Hibrit tohumluk kullanılıyor. Çiftçiler Tarım kredi kooperatiflerine ciddi anlamda borçlu. Girdiler pahalı, destekler az. Üretmek gerek. Hızlı bir şekilde arazi toplulaştırması gerekli. Tarım işçisi yok, bulamıyoruz.
Abdullah KARAKOÇOĞLU (Üretici)	1988'de 20 milyon dekar alanda bakliyat tarımı yapılırken Şimdi 6 milyon dekara düştük. Sulama yatırımları bitirilmeli. Barajlar, göletler bitirilmeli, tarlalar suya kavuşturulmalı.

Kamuran ASLAN (Yerköy Sulama Birliği Bşk.)	Çok borçluyuz. Şekerpancarı üretiminde 5-6 ton verim alıyoruz. Maliyet 5 ton gibi. Yani boşuna çalışıyoruz. İthal tohumla yönelindi. En sancılı sektör tarım sektörü, üvey evlat olarak görünüyor. Destekler üretene verilmeli. Ülkemizde tarım eğitimi yetersiz. Çok sayıda Ziraat Fakültesi var ama uygulama yok. Çiftçi mallarını koruma yasası yeniden düzenlenmeli. Tarımda planlama çok önemli ama Türkiye tarımında planlama yok.
Avni ÖMEROĞLU (Boğazlıyan Sulama Birl. Bşk)	Tarımda planlama yok. Ciddi tohumluk sorunu var. Bölgemiz, fazla yağış alan bir bölge değil. Sulama tesisleri çok ilkel, bunlar yenilenmeli. Açık sistem sulama yapılıyor. Mersin limanına bağlı her şey. Orta Anadolu'nun pancar havzası olarak belirlenmesi gerekir.
Mehmet AKTAŞ (Boğazlıyan Tic.Borsası Bşk.)	Hasat zamanı ithalat yapılması çiftçinin moralini zayıflattı. Amonyum Nitrat satışı yok. Herkes mağdur.
Metin ÖZİŞİK (Yozgat STO Bşk)	Yozgat tüm teşvik uygulamalarında hep üvey evlat oldu. 100 ton günlük süt fabrikası varken atıl bir durumda. Kullanılmıyor.
İlhami BAKICI (Şöforler Odası Bşk)	Mazot fiyatı çok yüksek. Mazottan çok fazla vergi alınıyor. Maliyetler bundan dolayı çok yükseliyor. Çiftçinin kullandığı mazot ucuz olmalı.
Tahir DEMİREL (Makine Müh.Odası)	Asıl problem aşırı kanaatkarlık ve bilgisizlik. İncancımızı başka birilerine teslim ediyoruz.
Süleyman ÇATALYÜREK (Üretici)	Kendi çiftçimize ödeyeceğimiz parayı başka ülkelerin çiftçisine ödüyoruz. Hayvancılık çok kötü durumda.

NOHUT, MERCİMEK ÜRETİCİLERİ TOPLANTISINDA UZLAŞILAN ORTAK KONULAR

- Nohut ve yeşil mercimek, Yozgat için stratejik bir üründür.
- Sulama olanakları ve yağış yetersizliği nedeniyle bakliyatlar için Yozgat ve çevresi öncelikli il kapsamına alınmalı.
- Nohut ve mercimek piyasalarında Devletin gücü hissedilmeli.
- Nohut ve mercimek tohumu üretimi için Araştırma Enstitüleri desteklenmeli.
- Girdi maliyetlerini düşürücü politikalara ağırlık verilmeli.
- Nohut ve mercimek üretimi İç Anadolu bölgesinde ciddi bir fark ödeme sistemi ile desteklenmeli.

CHP İKTİDARINDA NASIL BİR BAKLIYAT POLİTİKASI OLACAK...

Nohut, kuru fasulye ve mercimek gibi bakliyatlar neredeyse başka bir ürünün tarımının yapılmadığı İç Anadolu bölgesi için stratejik bir üründür. Başka bir ürün denilirken bölgede buğday, arpa, şekerpancarı, mısır vb. ürünlerin tarımı yapılmaktadır. Ancak bölgedeki yağış miktarı yıllık 300 mm civarında olduğu için yani yağış yetersizliğinden ötürü, bakliyatların stratejik önemi büyüktür.

Yağış yetersizliğinden ötürü bölgede nadas yapılmaktadır. Bakliyat tarımı ile nadas bir ölçüde azalacağından Türkiye'nin ihtiyacı bölgeden karşılanacaktır. Dolayısıyla, bakliyatlar İç Anadolu bölgesi ve hatta Yozgat için çok önemli ürünlerdir. O nedenle bakliyat üretiminin devamlılığının sağlanması gerekmektedir. CHP'nin temel hedefi ÜRETİMİ ARTTIRMAK, üretici gelirini yükseltmek, birim alan verimliliğini çoğaltmaktır. Bu amaca ulaşmak için nitelikli ve tutarlı bir tarım politikası uygulanacaktır.

CHP'nin bakliyatlardaki sorunlara karşın uygulayacağı çözümlerin temel özellikleri şunlardır.

- Nohut, kuru fasulye ve mercimek, bakliyat sektörünün bel kemiğidir. Bugünkü koşullarda Devletin neredeyse hiçbir tarım ürününde piyasa yapıcı özelliği yoktur. CHP, tarım ürünleri piyasasında Devletin düzenleme görevi yapmasını çok önemsemektedir. CHP iktidarında birçok üründe olduğu bakliyat piyasalarında da Devletin piyasa düzenleyici bir kurumu görev yapacaktır.
- Bakliyat tarımının geleceği organik ürünlerdedir. CHP, organik ve iyi tarım uygulanmış ürünleri destekleyerek bölgede ve ülkede organik tarıma geçen üreticileri destekleyecektir.

- Özel sektörün düşük fiyatla bakliyat almasını ve zamanında ödeme yapmamasını önlemek için piyasada denge oluşana kadar, bakliyat piyasasında Devlet TMO başta olmak üzere piyasadan ürün satın alma yoluna girebilecektir. Lisanslı depoculuk teşvik edilecek.

Kısacası Yozgat'a ve nohut, mercimeğe özel, sosyal yönü olan, göçü önlemeyi ve buradaki ticareti arttırmayı hedefleyen, doğayla dost bir BAKLİYAT POLİTİKASI olacak. CHP KÖYLÜYÜ YENİDEN MİLLETİN EFENDİSİ YAPACAKTIR. CHP'nin bakliyatlar'da uygulayacağı tarım politikasının ana hatları kısaca şunlardır.

CHP'NİN BAKLIYAT POLİTİKASI

1. CHP iktidarında sadece bakliyalara özel desteklemeler yapılacaktır. CHP iktidarında çiftçi, bütçe yasası ile hak ettiği desteğe kavuşacaktır. Çiftçiyi köyünde tutmayı hedefleyen “sosyal destekler” CHP iktidarında bölgesel ve ürünün niteliğine göre gelir farklılıklarını gidermeye yönelik uygulanacaktır. Nohut ve mercimek üretiminde artışlar sağlayabilmek için bütçeden nohut ve mercimek için özendirici teşvikler verilecektir.

2. DEVLET her zaman bakliyat fiyatlarında ve alımda devrede olacak, piyasadaki varlığı güçlendirilecek. Cumhuriyetin kurulduğu yıllardan beri varlığı çok önemli olan TMO, nohut ve mercimek gibi İç Anadolu bölgesi için stratejik ürünlerin piyahasının düzenlenmesine anahtar rol oynayacaktır. Üreticilerin oluşturacağı tarım kooperatiflerinin piyasada etkin ve etkili olmasıyla birlikte TMO piyasa yapıcı görevini kooperatiflere devredecektir.

3. CHP iktidarında çiftçilerimiz tam 2 kat destek alacaklardır. Tarım kanunu çok açıktır. GSMH'nin en az % 1'i çiftçiye destek olarak verilir denildiği için, CHP halen AKP'nin yıllardır yarısını kullandığı tarım bütçesini tam olarak çiftçiye kullandıracaktır.

4. CHP iktidarında ürün fiyatları 1 yıl öncesinden belli olacak. Birçok kurum tarafından yapılan ürün maliyetleri çalışmaları dikkate alınarak nohut ve mercimek fiyatları 1 yıl önceden açıklanacaktır.

5. CHP iktidarında çiftçilerimiz ÖTV ve KDV'siz yani 1.5 TL'den mazot alacaklardır. Ucuz mazotun mantığı çiftçinin maliyetlerini düşürmek içindir. AKP yıllardır buna uymamıştır. CHP iktidarında çiftçinin tarımsal üretimde kullanacağı mazotun litre fiyatı 1.5 TL olacaktır

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
BAKLİYAT RAPORU

"Yozgat Tarımına Sahip Çıkıyoruz"